

RECOMANEM

Materials i recursos d'interès recomanats per l'ICIP

Llibres

Bibliografia sobre Mèxic

La Biblioteca de l'ICIP disposa de diversos títols que aborden les múltiples violències que es viuen a Mèxic i els reptes en la seguretat, els drets humans i la construcció de pau.

En aquest enllaç trobareu una selecció de llibres sobre aquesta temàtica, tots ells disponibles en préstec.

La Biblioteca de l'ICIP, situada al carrer Tapineria 10, 1ra planta, de Barcelona, és un centre especialitzat en temes de cultura de pau, seguretat i conflictes. El fons de la biblioteca engloba les següents temàtiques: pau i noviolència, conflictes armats, transformació i resolució de conflictes, dret i legislació internacional, ciència política, relacions internacionals, seguretat, desarmament, terrorisme, cooperació per al desenvolupament, moviments socials i polítiques mediambientals.

Informes

Publicacions recents sobre pau, drets humans i seguretat a Mèxic

En aquest enllaç us oferim una selecció dels principals informes que tracten sobre la situació a Mèxic des d'una perspectiva de pau, seguretat i drets humans, publicats recentment, entre el 2018 i el 2019.

La selecció inclou publicacions d'organitzacions internacionals com el Institute for Economics and Peace, International Crisis Group, Brigades Internacionals de Pau, WOLA,

Amnistia Internacional, ONU-DH Mèxic o la Comisión Interamericana de Derechos Humanos; així com d'entitats i institucions mexicanes com CASEDE, la Comisión Mexicana de Defensa y Promoción de los Derechos Humanos, la Comisión de Derechos Humanos del Distrito Federal o la Red por los Derechos de la Infancia en México.

Informe

La situación de la violencia relacionada con las drogas en México del 2006 al 2017, ITESO **Universitat Jesuïta de Guadalajara (2018)**

Les descomunals dimensions de la violència que es viu a Mèxic i les característiques dels grups armats implicats han conduït diferents analistes a plantejar-se si la situació que afronta Mèxic podria ser qualificada de “conflicte armat intern”. Es tracta sens dubte d'una reflexió necessària, no només pels reptes acadèmics i jurídics que comporta, sinó també perquè les seves conclusions haurien de determinar la resposta humanitària a aquesta situació, aclarir quines regles regeixen les conductes dels diferents actors armats, minimitzar el sofriment de les persones i depurar responsabilitats.

Per ara el debat sobre si la crisi de seguretat i de drets humans es podria qualificar o no com a conflicte armat ha generat relativament pocs estudis. Per això resulta especialment inspiradora [aquesta anàlisi](#) elaborada per la Clínica de Dret Internacional Humanitari de la Universitat de Leiden (CDIHLU) a sol·licitud de la Comisión Mexicana de Defensa y Promoción de los Derechos Humanos i publicat per l'Instituto Tecnológico y de Estudios Superiores de Occidente (ITESO) de la Universitat Jesuïta de Guadalajara.

Basant-se en l'aplicació del dret internacional humanitari i en l'evidència empírica disponible, aquest estudi conclou que a Mèxic sí que hi ha una guerra interna en el sentit jurídic del terme. Segons els investigadors, durant alguns períodes la violència al país ha assolit el nivell d'intensitat suficient i els grups criminals han mostrat el nivell d'organització necessari per qualificar la situació a Mèxic com un conflicte armat de caràcter no internacional.

Plataforma

Drogas: Políticas y violencias

Aquesta plataforma transmèdia que ofereix Casa Amèrica Catalunya pretén contribuir a la reflexió sobre els processos de regularització i control sobre la producció, tràfic i consum d'estupefaents a Amèrica Llatina. Aporta llums, des de diferents punts de vista, sobre una qüestió complexa amb una multiplicitat de vincles i matisos i que a Mèxic té una rellevància molt especial.

Es tracta d'una proposta que busca "revisitar i reconstruir les narratives tradicionals i proposa generar altres aproximacions que prestin especial atenció a la regularització dels agents que no formen part d'estructures criminals, la producció de les plantes, els usos terapèutics de les drogues, els processos de legislació i es presentin als actors principals de processos de transformació que s'estan desenvolupant en diferents països de la regió".

La plataforma compta amb testimonis, textos, fotografies i il·lustracions de persones de reconegut prestigi en l'àmbit acadèmic, periodístic, polític o cultural com Ricardo Lagos, Araceli Manjón-Cabeza Olmeda, Ernesto Samper, Ana Lilia Pérez, Rodrigo Uprimny, Hector Abad Faciolince, Laura Retrepo o Marcela Turatti.

El projecte dona continuïtat el seminari internacional "Drogues, polítiques i violències. Del consens global a nous enfocaments" que Casa Amèrica Catalunya i l'ICIP van organitzar conjuntament els dies 23 i 24 d'octubre de 2018 a Barcelona.

Documental

***Llévate mis amores*, d'Arturo González Villaseñor (2014)**

El documental *Llévate mis amores* ens apropa a la solidaritat d'un grup de dones amb els milers de migrants que cada any creuen Mèxic a la recerca d'un futur millor als Estats Units.

Les prolongades crisis polítiques, econòmiques, socials, ambientals i de seguretat a l'Amèrica Central han empès milers de persones cada any a travessar Mèxic amb les esperances d'arribar a la frontera nord-americana. Molts d'ells opten per creuar el país a través de les línies ferroviàries, pujant il·lícitament als trens que els acosten, a poc a poc, al seu destí. Però en aquest viatge corren el risc de ser malferits pel tren, en caure o intentar pujar-hi, alhora que també són vulnerables a les màfies i policies corruptes

que s'aprofiten de la seva precària situació.

Des del poble de La Patrona, a Veracruz, des de fa anys veuen passar trens plens de migrants. Mogudes per l'empatia i sense demanar permís a institucions o governs, un grup de 14 dones es van organitzar per donar-los suport compartint els seus escassos recursos. Des de l'any 1995, *Las Patronas* cuinen i preparen aliments que, en passar el tren a alta velocitat, llancen als migrants per donar-los suport en el seu perillós trajecte. "Allà estava el servei, i a partir d'allà vam començar a fer la feina a les vies, no a l'església, sinó en les vies".

El documental i el treball de *Las Patronas* evidencien com iniciatives populars responen, amb els recursos de què disposen i de forma autogestionada, a les crisis humanitàries que els governs no saben o no s'esforcen per abordar.

© Generalitat de Catalunya